

בס"ד. שיחת ליל הושענא רבה ה'תשמ"ג.

- לאחר תפלת ערבית -

בלתי מוגה

א. דובר בלילות שלפנ"ז שבכל עיני התורה ומצוות" ישנו הציווי ד"מעלין בקודש", ועאכו"כ בנוגע ל"שמחת בית השואבה", שממנה נמשכת שמחה של תורה ושמחה של מצוה על כל השנה כולה - הרי בודאי שצריך להיות הענין ד"מעלין בקודש", ביתר שאת וביתר עוז.

ומזה מובן גודל העילוי ד"שמחת בית השואבה" כלילה זו - ליל ז' דסוכות - באופן נעלה יותר מ"שמחת בית השואבה" דשאר הלילות שלפנ"ז.

ועוד עילוי מיוחד ב"שמחת בית השואבה" דלילה זו - בהיותה הסיום וחותם דכללות הענין ד"שמחת בית השואבה" בחג הסוכות דשנה זו [כי השמחה דשמע"צ ושמח"ת היא ענין בפ"ע, ואינה שייכת ל"שמחת בית השואבה"]. והרי "הכל הולך אחר החיתום".

זאת אומרת, שב"שמחת בית השואבה" דלילה זו ישנם ב' עינים: (א) הלילה השביעי ד"שמחת בית השואבה", ענין בפ"ע (בדוגמת שאר הלילות ד"שמחת בית השואבה"), (ב) סיום וחותם כללות הענין ד"שמחת בית השואבה" שבכל שבעת הלילות דחג הסוכות.

[וע"ד המדובר לעיל (שיחת ליל ה' דסוכות ס"ו) אודות שבעת נרות המנורה - שבנר האמצעי ישנם ב' עינים: (א) נר א' בפ"ע בדוגמת שאר נרות המנורה, (ב) היותו "פני המנורה" שאליו מופנים כל הנרות שבמנורה - אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות"].

וב' עינים אלו ב"שמחת בית השואבה" דליל ז' (ענין בפ"ע, וכללותם וסיומם) - הם בדוגמת ב' העינים שב"שמחת בית השואבה" בכלל: (א) ענין בפ"ע, (ב) מקור ושושן לכל עיני שמחה (שלכן אמרו חז"ל "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו").

ב. ביאור העילוי המיוחד הקשור עם הסיום וחותם דכללות הענין ד"שמחת בית השואבה":

"שמחת בית השואבה" קשורה עם שאיבת המים - "ורשאתם מים בששון ממעייני הישועה".

והנה, מכואר במאמרי אדמו"ר מהר"ש [שהשנה היא שנת המאה להסתלקותו] שישנם כו"כ דרגות ב"מעייני הישועה" - חכמה ובינה, ולמעלה מזה - בשרשן ומקורן וכי'.

ובהתאם לחילוקי הדרגות שב"מעייני הישועה" - מובן, שישנם חילוקים ב"מים" ששואבים מ"מעייני הישועה", כלומר, כאשר השאיבה היא מ"מעייני הישועה" כפי שהם בדרגא עליונה יותר, אזי ה"מים" ששואבים משם הם בדרגא נעלית יותר.

וכמו כן מובן שכאשר שאיבת המים היא מהדרגא הנעלית שב"מעייני

הישועה" – הרי זה מורה שהאדם השואב מהם הוא בדרגא נעלית ביותר, שלכן ביכלתו להגיע לדרגא הנעלית שב,,מעייני הישועה" כדי לשאוב את ה,,מים" מדרגא זו.

ומזה מובן גודל השמחה הקשורה עם שאיבת המים מ,,מעייני הישועה" – מפני גודל העילוי שבזה. ומכיון שכללות הענין ד,,רשאבתם מים בששון ממעייני הישועה" הוא באופן ד,,מעלין בקודש" – מובן גודל העילוי שבזה כאשר מדובר אודות ,,רשאבתם מים בששון גו" דו' דסוכות.

וזהו הקשר עם כללות ענין ה,,חותם" – כפי שמבאר אדמו"ר מהר"ש בענין ,,חותם בברוך", שמפני גודל העילוי וריבוי ההמשכות כו', זקוקים לענין של ,,חותם" כדי להבטיח שלא יגע בו זר כו'.

ולהעיר – שכללות ענין ה,,חותם" ד,,שמחת בית השואבה" (בו' דסוכות) קשור עם ענין החתימה שב,,הושענא רבה", כידוע שבהוש"ר נפעל השלימות ד,,גמר חתימה טובה", וזהו הענין ד,,פתקא טבא" שבהוש"ר.

ועפ"ז מובן שה,,חותם" דהוש"ר הוא (לא רק ביחס לכללות הענין ד,,שמחת בית השואבה", אלא) גם ביחס לכל עניני חודש תשרי, החל מענין הכתיבה שבראש השנה [ועוד לפני"ז – בחודש אלול, כמנהג ישראל שכאשר אדם כותב אגרת לחכירו החל מר"ח אלול, הרי הוא מברכו בברכת כתיבה וחתימה טובה], ששלימותה – בחתימה וגמר חתימה טובה בהוש"ר (בדוגמת חתימת השטר המאשרת ומקיימת את כל הכתוב בשטר).

[וכידוע שיחת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – אודות ביאור החילוק שבין ה,,חותם" דהוש"ר ל,,חותם" דשמע"צ (כפי שמובא בזהר שאומרים ב,,תיקון" דליל הוש"ר שבשמע"צ נפעל ענין ה,,חותם" כו').]

ובנוגע לעניננו – מכיון ש,,שמחת בית השואבה" דלילה זו היא הסיום וחותם ד,,שמחת בית השואבה" בכללותה (כולל – ענין ה,,חותם" שבזה, כנ"ל), מובן גודל העילוי שבשמחה זו (נוסף על הענין ד,,מעלין בקודש" שבכל לילה).

ג. והנה, אע"פ שבלילה זו (ליל הושענא רבה) ישנם כמה עניני עבודה נוספים מלבד הענין ד,,שמחת בית השואבה" – אמירת תהלים, אמירת ה,,יהי רצון", הוש"ר: ספר דברים – ,,משנה תורה", אמירת תהלים, אמירת ה,,יהי רצון", מאמרי זהר וכו', ומובן שכל א' מענינים אלו דורש משך זמן, ובפרט שלכל א' מענינים אלו דרושה הכנה מיוחדת בהתאם לענינו, וא"כ, לא נשאר כל כך הרבה זמן ל,,שמחת בית השואבה" [משא"כ בשאר הלילות דחגה"ס שבהם ,,שמחת בית השואבה" תופסת וממלאת את כל הלילה, כמוכן מלשון חז"ל ,,לא ראינו שינה בעינינו"] – אעפ"כ, מכיון שלא יתכן שיחסר משהו ב,,שמחת בית השואבה" דלילה זו (ראדרבה: ,,שמחת בית השואבה" דלילה זו צריכה להיות באופן נעלה יותר משאר הלילות דסוכות), בהכרח לומר שישנה נתינת

כח מיוחדת ש, שמחת בית השואבה" תהי' באופן ד, מועט (בכמות הזמן) המחזיק את המרובה".

זאת אומרת: עצם העובדה שתובעים מיהודי לשמוח ב, שמחת בית השואבה" במשך כל הלילה, וביחד עם זה תובעים ממנו כליל הוש"ר להקדיש חלק מזמן הלילה לאמירת ה, "תיקון" דליל הוש"ר - הרי זו הוכחה שניתנו לו מלמעלה הכחות הדרושים לפעול בעצמו ש, שמחת בית השואבה" במיעוט הזמן בכמות (ביחס לכמות הזמן דשאר הלילות) תהי' באופן ד, מועט המחזיק את המרובה".

ולכן, צריכים לנצל את הזמן המוגבל ל, שמחת בית השואבה" - הן לפני אמירת, "משנה תורה", הן בין אמירת, "משנה תורה" לאמירת תהלים [כי אמירת תהלים מתחילה לאחר חצות, ולכן, אפילו אלו שמאריכים באמירת, "משנה תורה", עדיין יסאר להם זמן פנוי ל, שמחת בית השואבה" בין אמירת, "משנה תורה" לאמירת תהלים], והן לאחר אמירת תהלים, ולהשתדל שאיכות השמחה (שמחה גדולה ביותר) תמלא ותשלים מה שחסר בכמות השעות המוקדשות לשמחה זו (ביחס ללילות שלפנ"ז).

והשלמה זו צריכה להיות לא רק באופן של תשלומין (מילוי החסרון), אלא גם באופן של שלימות - ע"ד המדובר (שיחת ש"פ האזינו סי"ח) בענין, "ונשלמה פרים שפתינו", מלשון תשלום, וגם מלשון שלימות, כלומר, שכל ענינים אלו נעשים בתכלית השלימות.

ומובן ששלימות זו צריכה להיות באופן המתאים לגודל העילוי ד, שמחת בית השואבה" דלילה זו - הן מצד הענין הפרטי שבה (ליל ז' דסוכות, מעלין בקודש"), והן מצד הענין הכללי שבה (סיום וחזרתם כללות הענין ד, שמחת בית השואבה") כנ"ל בארוכה.

ד. כללות הענין ד, שמחת בית השואבה" קשור גם עם ה, "ארשפיזין" דשבעת ימי הסוכות - הן ה, "ארשפיזין" המובאים בזהר: אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף ודוד, והן ה, "ארשפיזין החסידיים" שנתגלו ונתבארו ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (כשם אביו, ויתכן - בכח עצמו): הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצ"צ, אדמו"ר מהר"ש, ואדמו"ר מהורש"ב.

ועפ"ז - ה, "ארשפיזין" דהושענא רבה (החל מליל הוש"ר) הם: דוד המלך, ואדמו"ר מהורש"ב. ומכיון ששניהם הם ה, "ארשפיזין" דהוש"ר, מובן, שישנו קשר ושייכות ביניהם (בענין זה עכ"פ), כדלקמן.

וכמו כן ישנו קשר בין ה, "ארשפיזין" דיום זה עם השיעור חומש היומי (בהתאם לקביעות בימי השבוע), ובקביעות שנה זו שהוש"ר חל ביום ששי - הרי זה קשור עם פסוקי פ' ברכה משישי עד שביעי, כדלקמן. ומובן שאין זה סתם קשר בלבד, אלא בהתאם לפתגם אדמו"ר הזקן שיש, "לחיות" עם

הענינים דפרשת השבוע, ובפרט עם חלק הפרשה השייך במיוחד ליום זה - שיעור חומש היום, כדלקמן.

ה. שייכותו של דוד המלך (דוד מלכא משיחא) ל„שמחת בית השואבה“ - מודגשת בספר „יד החזקה“ להרמב"ם (ספר של „הלכות הלכות“, כמ"ש בהקדמת הרמב"ם):

בסוף הלכות לולב מבאר הרמב"ם בארוכה את פרטי הענינים הקשורים עם „שמחת בית השואבה“ בזמן שביהמ"ק הי' קיים.

[ומובן שזוהי הוראה נצחית בכל הזמנים, היינו, שמדי שנה בשנה „הימים האלה נזכרים ונעשים“ - כידוע הפירוש בזה המובא בכתבי האריז"ל, שכאשר „הימים האלה נזכרים“ כדבעי (בהתאם להוראת ודרישת התורה) אזי חוזרים „ונעשים“ כל הענינים כפי שהיו בפעם הראשונה, ויתירה מזו: ע"פ המבואר בחסידות בפי' הענין ד„עושין רצונו של מקום“, „נחת רוח לפני שאמרת ונעשה רצוני“, שזהו הענין דעשיית רצון חדש למעלה - מובן, שהענין ד„נזכרים ונעשים“ הוא גם באופן שמשיכים את כל הענינים באופן חדש, כלומר, באופן נעלה יותר מאשר „שמחת בית השואבה“ בשנים שלפנ"ו, ואפילו באופן נעלה יותר מאשר „שמחת בית השואבה“ בלילה שלפנ"ו].

ולאחרי זה ממשיך הרמב"ם לבאר את גודל העילוי דשמחה של מצוה בכלל: „השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה . . עבודה גדולה היא“. וכמדובר לעיל (שיחת ליל א' דסוכות - לאורחים בסוכה - ס"ה) שהרמב"ם מבאר את העילוי דשמחה של מצוה לאחרי אריכות הביאור אדות „שמחת בית השואבה“ - כדי לרמז שהנתינת כח לכללות העבודה דשמחה של מצוה נלקחת מ„שמחת בית השואבה“.

וממשיך שם: „וכן דוד מלך ישראל אמר ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני, ואין הגדולה והכבוד אלא לשמוח לפני ה', שנאמר והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה' וגו'“. ומכיון שהרמב"ם מקשר הלכה זו עם אופן הנהגתו של דוד המלך, מובן, שכללות העבודה דשמחה של מצוה (ועאכו"כ „שמחת בית השואבה“ שהיא השורש ומקור לכללות הענין דשמחה של מצוה) צריכה להיות מעין ובדוגמת הנהגתו של דוד מלך ישראל. ובזה מודגשת שייכותו של דוד המלך ל„שמחת בית השואבה“.

ו. האמור לעיל שעבודתו של כאר"א מישראל בשמחה של מצוה יכולה וצריכה להיות בדוגמת עבודתו של דוד המלך - הרי זה מודגש גם באמירת תהלים (ספרו של דוד המלך, „נעים זמירות ישראל“) ע"י כאר"א מישראל, כפי שאומרים ב„יהי רצון“ שלאחרי אמירת תהלים: „שתהא נחשבת לנו אמירת מזמורי תהלים אלו כאילו אמרם דוד מלך ישראל בעצמרו“.

וענין זה קשור במיוחד ל„הושענא רבה“ - שאז נוהגים לומר את כל ספר התהלים. ומכיון שאמירת תהלים במשך כל השנה כולה היא באופן

ד,,כאילו אמרם דוד מלך ישראל בעצמו" - הרי עאכו"כ שכן הוא באמירת תהלים ד,,הושענא רבה", כי היות שה,,אושפיזא" דהוש"ר הוא דוד המלך, מובן, שאז נקל יותר לפעול שאמירת תהלים דכאו"א מישראל תהי' בדוגמת אמירתם ע"י ,,דוד מלך ישראל בעצמו", לא רק באופן ד,,כאילו אמרם כו" אלא אפילו בלא כ"ף הדמיון (ע"ד שמצינו בלשון חז"ל שלפעמים כתוב ,,כחדשים" (בכ"ף הדמיון), ולפעמים כתוב ,,חדשים" ממש).

וזהו המענה לאלו ה,,טוענים" כיצד יכולים לתבוע מכאו"א מישראל שהנהגתו צריכה להיות בדוגמת הנהגתם של ה,,אושפיזין" - שהרי כאו"א מישראל אומר ב,,יהי רצון" שלאחרי אמירת תהלים: ,,שתהא נחשבת לנו אמירת מזמורי תהלים אלו כאילו אמרם דוד מלך ישראל בעצמו".

וגדולה מזו מצינו - שבכחו של יהודי להידמות להקב"ה: ,,כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו"!

ז. ואין זה פלא כיצד יכול יהודי ,,לקפוץ" ממעמדו ומצבו לדרגא נעלית ביותר - ,,כאילו אמרם דוד מלך ישראל בעצמו", דלכאורה, הרי זה דבר והיפוכו (וכמודגש בענין זה גופא: ,,כאילו אמרם דוד מלך ישראל בעצמו", ומיד לאחרי זה מוסיפים ,,זכותו יגן עלינו" - דבר והיפוכו) - כי כל מציאותו של היהודי היא בבחינת דבר והיפוכו:

מציאותו של היהודי היא - חיבור הנשמה בגוף, כלומר, הנשמה שהיא ,,חלק אלקה ממעל ממש" (תכלית העילוי) מתלבשת בגוף גשמי הנמצא בעוה"ז התחתון שאין למטה ממנו (תכלית הירידה) - חיבור ב' הפכים.

ועד כדי כך - שדוקא ע"י עבודת הנשמה בהיותה מלוכשת בגוף בעוה"ז הגשמי, עושה יהודי דירה לו ית' בתחתונים, כלומר, שבמציאותם של ה,,תחתונים" מתגלה עצמות ומהות (דבר והיפוכו), בדוגמת דירת האדם שבה מתגלה מהותו ועצמותו של האדם הדר בדירה זו.

וב' קצוות אלו ישנם גם בכללות הענין דמעשה המצוות (שעל ידם נעשית הדירה לו ית' בתחתונים):

המצוות הם במדידה והגבלה דוקא, ,,לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו", ולאידך - המצוה קשורה עם תפלה וזכרה, ששלימותם היא באופן ד,,בכל מאדך", למעלה ממדידה וזגבלה.

וענין זה מודגש ביותר במצות הצדקה - שהיא כללות כל המצוות ומקרבת את הגאולה (תניא פל"ז) - כפי שמבואר באגה"ק (סי"ז) שמ"ש ,,רחכה מצוותך מאד", קאי על מצות הצדקה, ,,שהיא מצות ה' ממש", והיא ,,כלי ושטח רחב מאד להתלבש בה הארת אור א"ס ב"ה . . בבחינת בלי גבול ותכלית".

ולהעיר - שמצות הצדקה שייכת במיוחד לחג הסוכות, כפי שמביא

אדמו"ר האמצעי בסידור שבימי הסוכות (החל מערב סוכות) מרבים בצדקה, וטעם הדבר - לפי שסוכות קשור עם ענינו של יעקב (אברהם - פסח, יצחק - שבועות, ויעקב - סוכות), ואצל יעקב מצינו הדגשה מיוחדת בענין הצדקה: „עשר אעשרנו לך“, ב' עישורין (לא רק „ריתן לו מעשר מכל“ - אצל אברהם, וכן „אומד זה למעשרות הי“ - אצל יצחק). ובפרט ע"פ המבואר בחסידות שכפל הענין („עשר אעשרנו“) מורה על ענין של בלי גבול.

ובהמשך לזה - הרי כאן המקום להזכיר מה שדובר בהתוועדויות שלפנ"ז אודות נתינה מיוחדת לצדקה בכל יום מימי חודש אלול עד לאחרי הוש"ר. ואלו שלא עשו זאת (מאיזה סיבה שתהי) - ישלימו זאת (בתכלית השלימות) בהוש"ר עצמו, כלומר, מחר בבוקר, כי עיקר הזמן דנתנית צדקה הוא ביום (ובפרט שבלי ליל הוש"ר עסוקים עם העבודה ד„שמחת בית השואבה“, ואמירת ה„תיקון“ דליל הוש"ר).

ח. ביאור הקשר והשייכות דאדמו"ר מהורש"ב נ"ע עם דוד המלך - ה„אושפיזין“ דהוש"ר:

ידועה שיחת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע (שנאמרה בשמח"ת תרס"א) בקשר להתייסדות ישיבת „תומכי תמימים“ - בענין „כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו“, שתכלית ומטרת התייסדות ישיבת תומכי תמימים היא - להעמיד „חיילי בית דוד“ שהם יצאו ל„מלחמת בית דוד“, היינו, שיהיו „נרות להאיר“ בכל העולם כולו, ויחזקו את האמונה בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בזמן ד„עקבות משיחא“, שאז ישנם אלו „אשר חרפו אויבך ה' אשר חרפו עקבות משיחך“.

[ב„עקבות משיחא“ ישנם כאלו „אשר חרפו עקבות משיחך“, כלומר, שהם לא רוצים שיכריזו ויצעקו „משיח נאר“, למרות שגם הם יודעים שע"פ ההוראה הברורה שבגמרא ומדרשי חז"ל נמצאים אנו בזמן ד„עקבות משיחך“.

זוהי מלחמתם של „חיילי בית דוד“ - הארה וגילוי דמשיח צדקנו - לצאת כנגדם, ולחזק את האמונה בביאת משיח צדקנו].

וכמבואר בארוכה כל פרטי הענינים שנאמרו בשיחה הנ"ל [שכ"ק מר"ח אדמו"ר נשיא דורנו קורא אותה בשם „מאמר“], ומכיון שהדברים נדפסו כבר - יכול כאו"א לעיין בעצמו בכל פרטי הדברים שבוה, שאז ישנו העילוי ד„אותיות מחכימות“, ועי"ז מוצאים שם כמה ענינים מופלאים, ובאופן ד„תן לחכם ויחכם עוד“.

והנה, מכיון שכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע הכריז וגילה שהוא מייסד ומעמיד את „חיילי בית דוד“ אשר יצאו ל„מלחמת בית דוד“ - דוד מלכא משיחא, ועי"ז תבוא הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו - הרי בזה מודגשת ביותר השייכות שבין כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע לדוד המלך, דוד מלכא משיחא.

[וע"ד המבואר (לקו"ש ח"ד ע' 1207) בפירושו לשון המשנה, לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון" - שכאשר האדם פוסק, דין" על ענין מסויים, אזי עושים עמו את ה,חשבון" שהדבר שייך גם אליו. וכתורת הבעש"ט (ה,אושפיזא" הראשון) בפירושו לשון המשנה, ונפרעין מן האדם מדעתו ושלא מדעתו" - שהאדם פוסק, מדעתו" על הזולת, ואח"כ הרי זה מהוה פסק גם עבור עצמו - ,שלא מדעתו".

ואם הדברים אמורים אודות ענין בלתי רצוי - הרי עאכו"כ שכן הוא ב,מדה טובה" (המרוכה על המדה ההפכית אחת לחמש מאות פעמים כו), ובנוגע לענינו - הרי אדמו"ר מהורש"ב נ"ע פוסק, מדעתו" שהוא הוא אשר מייסד ומעמיד את ה,חיילי בית דוד" שעל ידי עבודתם ופעולתם נזכה לביאת משיח צדקנו - דוד מלכא משיחא].

ט. והנה, מכיון ש,דברי צדיקים קיימים לעד", מובן, שההוראה וההכרזה ד,כל היוצא למלחמת בית דוד כו" היא בתקפה גם בימינו אלו, כלומר, לא זו בלבד שהדברים שנאמרו בשעתם פועלים גם כיום, אלא הדברים עצמם הם באופן ד,פעולה נמשכת" - ,דברי צדיקים קיימים לעד".

ומכיון שכל ענינים אלו נמשכים ומתבצעים ע"י תלמידיו ותלמידי תלמידיו - הרי זה באופן ד,מה זרעו בחיים אף הוא בחיים", כמארו"ל (תענית ה, ב) אודות יעקב אבינו. ולהעיר - שכל ,נשיא" בישראל הוא בדוגמת יעקב אבינו, כידוע מ"ש בספרי קבלה ש,נשיא" ר"ת ,ניצוצו של יעקב אבינו", וטעם הדבר - לפי שנשמתו של יעקב אבינו כוללת את כל הנשמות, כמבואר באגה"ק (ס"ז) בפי' הכתוב, ויקרא לו איל אלקי ישראל".

וע"י כללות עבודתם של ,חיילי בית דוד" פועלים את ביאת משיח צדקנו - דוד מלכא משיחא, ובפרט ע"י החיבור דנגלה דתורה ביחד עם פנימיות התורה באופן ששניהם נעשים ,תורה אחת" - שזה הי' עיקר חידושו של אדמו"ר מהורש"ב ביסוד ישיבת תומכי תמימים (שתלמידיו הם היוצאים ל,מלחמת בית דוד"). וכמובן שכדי לפעול את ביאת משיח צדקנו בגלוי זקוקים ללימוד פנימיות התורה - כפי שמביא אדמו"ר הזקן באגה"ק (סכ"ו) מ"ש בר"מ ,ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו ספר הזהר, יפקון בי' מן גלותא ברחמים", ובדאי שזקוקים ללימוד נגלה דתורה - כדי לדעת כיצד לקיים את המצוות בפועל ממש, כי ,גדול תלמוד שמביא לידי מעשה", וע"י המעשים טובים מבטלים את סיבת הגלות - ,מפני חטאינו גלינו מארצנו", ולא זו בלבד שמבטלים את הענין ד,חטאינו", אלא אדרבה: מהפכים אותם ל,זכויות" - ,וזונות נעשו לו כזכויות".

ולכן, צריכים לפעול על כאו"א מישראל שיהי' בכלל אלו שיוצאים ל,מלחמת בית דוד" - כלומר, שפועלים עליו שכל עניניו הגופניים והגשמיים אינם תופסים אצלו מקום כלל (שזהו כללות הענין ד,כותב גט כריתות לאשתו", כמבואר בשיחה הנ"ל), וכל כולו מסור ונתון ל,מלחמת בית דוד" - דוד מלכא משיחא.

ומכיון שהוא יוצא ל, מלחמת בית דוד" - הרי בודאי שהוא מצליח ומנצח כו', וחוזר בשלום לביתו - ע"ד מ"ש, ויבוא יעקב שלם", ,שלם בגופו כו' שלם בממונו כו' שלם בתורתו" (וישלח לג, יח ובפרש"י), באופן ד, לכתחילה אריבער", ואז הוא חי עם אשתו, ונולדים להם בנים ובנות עוסקים בתורה ומצוותי' - ביתר שאת וביתר עוז, מכיון שמדובר אודות, ,חיילי בית דוד".

י. האמור לעיל אודות, ,מלחמת בית דוד" (שזהו הענין המשותף דדוד המלך ואדמו"ר מהורש"ב) - קשור גם עם השיעור חומש היומי:

התחלת השיעור חומש היומי הוא: ,מעונה אלקי קדם וגו', ,וכפי שמפרש רש"י שפסוק זה קאי על הפסוק שלפניו (בסיום השיעור חומש דיום שלפניו) - ,ובגאווותו שחקים", שהמשכו - ,מעונה אלקי קדם", פירוש: ,למעון הם השחקים לאלקי קדם שקדם לכל אלקים וכירר לו שחקים לשבתו ומעונתו".

וממשיך בכתוב - ,ומתחת זרועות עולם": ,מתחת מעונתו של ,אלקי קדם" כל בעלי זרוע (,זרועות עולם") שוכנים", דקאי על מלכי אוה"ע שהם ,תקפו וגבורתו של עולם".

ומאחר ש, זרועות עולם" שוכנים מתחת מעונתו של ,אלקי קדם", ,לפיכך על כרחם יחרדו ויזועו וכחם חלש מפניו לעולם אימת הגבוה על הנמוך".

ומסיים בפרש"י: ,והוא שהכח והגבורה שלו - בעזרך", וכמ"ש בפסוק שלפנ"ז ,רוכב שמים בעזרך".

וזהו הקשר דשיעור חומש היומי עם, ,מלחמת בית דוד" - כי כאשר בנ"י יודעים ש, מעונה אלקי קדם ומתחת זרועות עולם", ,והוא שהכח והגבורה שלו בעזרך", הרי בודאי שכאו"א מישראל יוצא ל, מלחמת בית דוד" מתוך בטחון חזק בהקב"ה, ובודאי שמצליח בכל הפעולות הקשורות בזה.

יא. זוהי ההוראה הנלמדת מהשיעור חומש היומי - שכאשר יהודי יוצא ל, מלחמת בית דוד" יודע הוא ש, אלקי קדם" שמעונתו ב, שחקים" (,רוכב שמים . ובגאווותו שחקים") נמצא ביחד עמו - ,אין כאיל ישורון רוכב שמים בעזרך", ,דע לך ישורון שאין כאיל בכל אלהי העמים", ולכן, אין ליהודי מה להתפעל מאומות העולם ומכל עניני העולם - בידיעו ש, וישכון ישראל בטח ביד עין יעקב" (וכמ"ש במק"א (בלק כג, ט) ,הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב"). וכאשר ישנו יהודי שרוצה לומר ש, ככל הגוים בית ישראל" - אומרים לו: ,וישכון ישראל בטח ביד עין יעקב"!

וענין זה (שהקב"ה נמצא ביחד עם בנ"י, ולכן הרי הם במעמד ומצב ד, בטח ביד עין יעקב") נמשך ופועל גם בענינים הגשמיים, כלומר, שכריותו של הקב"ה נמשכות בכל הענינים הקשורים עם ארץ ושמים - ,ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל". ובפרט ע"פ תורת הבעש"ט שהשמים והארץ וכל

צבאם מתהווים ע"י הקב"ה מאין ואפס ממש ליש בכל רגע ורגע - הרי בודאי שעל ידם נמשכים ונשפעים ברכותיו של הקב"ה.

ועאכ"כ שמתבטלים כל הענינים הבלתי רצויים - ,ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד", ויתירה מזו: לא זקוקים כלל לענין ד"השמד", כי לאחרי ש"ויגרש מפניך אויב", באופן ד"בשבעה דרכים ינוסו לפניך", נפעל הענין ד"ויכחשו אויבך לך", כלומר, שהם משנים את הנהגתם הקודמת (בתור "אויבך"), ומתחננים שיניחו להם לסייע לבנ"י (ועאכ"כ כאשר מדובר אודות אלו שגם מלכתחילה לא התנהגו כמו "אויבך", שהם בודאי מבקשים ומציעים את עצמם לסייע לבנ"י), באופן ד"והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך".

וענין זה נפעל כבר (באופן ד"טועמי' חיים זכור") גם כאשר נמצאים בסיוס וחותרם דזמן הגלות - כלומר, אע"פ שנמצאים עדיין בגלות, שאז מלכי אוה"ע הם במעמד ומצב ד"זרועות עולם", ,תקפו וגבורתו של עולם", אעפ"כ, יודעים אוה"ע שמציאותם היא באופן ד"מתחת זרועות עולם" (,מתחת מעונתו - של "אלקי קדם" - כל בעלי זרוע שוכנים"). ומכיון שהם יודעים מ"ש בתושב"כ (הנלמדת גם ע"י אוה"ע, כמבואר בהלכה) שהקב"ה (,אלקי קדם") נותן לבנ"י את כל הברכות - ,ארץ דגן ותירוש אף שמי יערפו טל", ,וזאת הברכה גו' עד הים האחרון" (,עד היום האחרון"), ועד שהם רואים זאת בעיני בשר (נוסף על זה ש"מזליהו חזור") - לכן מתנהגים גם הם באופן ד"מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך" (,מעין" ההנהגה דלעתיד לבוא, באחרית הימים, שגם זה נכלל במ"ש "עד היום האחרון").

יב. והנה, מכיון ששיעור חומש היומי בא בהמשך לשיעור חומש דיום שלפניו (כנ"ל ס"י) - מודגש גם בזה הענין ד"לכתחילה אריבער" (ענינו של ה"אושפיזא" דיום שלפניו - אדמו"ר מהר"ש):

התחלת השיעור חומש היומי הוא - ,מעונה אלקי קדם", ורק לאח"ז ממשיכים, ומתחת זרועות עולם", כלומר: לא מתחילים בעובדה שישנם "זרועות עולם", ולעומתם ישנו "אלקי קדם", אלא באופן ד"לכתחילה אריבער": לכל לראש אומרים לו ליהודי ש"מעונה אלקי קדם", ולכן, כל הענינים שנמצאים בעולם, כולל "זרועות עולם" (תקפו וגבורתו של עולם), הרי הם במעמד ומצב ד"מתחת" ביחס ל"אלקי קדם".

ולכן, הנהגתו של יהודי היא באופן ד"לכתחילה אריבער", כלומר, שאינו מתפעל כלל מהעולם והסתר העולם, בידעו ש"וישכון ישראל בטח בדד עין יעקב", ובלשון הזהר (שאומרים ב"תיקון" דליל הוש"ר): "ישראל ומלכא בלחודוהי".

וגם בזה מתבטא הענין ד"לכתחילה אריבער" - החיבור ד"אלקי קדם" שמעונתו "שחקים" עם יהודי הנמצא בעוה"ז התחתון שאין למטה ממנו, באופן ד"ישראל ומלכא בלחודוהי", "בטח בדד עין יעקב".

וכפי שנתבאר לעיל (ס"ז) שע"י קיום התורה ומצוותי' בעוה"ז הגשמי פורצים את גדרי העולם, ועושים דירה לו ית' בתחתונים, כלומר, שעוה"ז התחתון שאין למטה ממנו, נעשה דירה שבו מתגלה עצמות ומהות!

וכבר הי' לעולמים בשעת מתן תורה - כמ"ש „וירד הוי' על הר סיני“, „הרכין שמים (,,שחקים“) עליונים ותחתונים והציען על גבי ההר . . וירד כסא הכבוד עליהם“ (יתרו יט, כ ובפרש"י).

וכללות הענין דמתן תורה הוא בבחינת „פעולה נמשכת“ בכל יום ויום - כמארו"ל „כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו“, כלומר, שכאשר יהודי לומד תורה, נפעל כללות הענין דמ"ת - הן הענין ד„וירד הוי' על הר סיני“, הרכנת ה„שחקים“ על גבי הר סיני, והן הענין ד„אל משה אמר עלה אל הוי“, כולל - ניצוץ משה רבינו שבכאור"א מישראל, שהוא עולה למעלה - ל„שחקים“ כפי שנמצאים בהר סיני, בעוה"ז התחתון שאין למטה ממנו.

וכאשר ההתחלה היא באופן ד„לכתחילה אריבער“ - „מעונה אלקי קדם“ - מתבטלים בדרך ממילא כל הענינים הכלתי רצויים, כמ"ש „ויגרש מפניך אויב גו“, „ויכשחו אויבך לך“, וטעם הדבר - מכיון ש„וישכון ישראל בטח בדד עין יעקב“, „ישראל ומלכא בלחודוהי“, ובאופן שיהודי מכריז ואומר זאת בגלוי ל„זרועות עולם“, ועי"ז הרי הוא מגלה מה שהם עצמם ידעו והרגישו מקודם לכן, אלא שחיכו להזדמנות שיבוא יהודי ויגלה את ה„אמת הוי' לעולם“.

ועי"ז זוכים להמשכת ברכתיו של הקב"ה - באופן ד„לכתחילה אריבער“ בכל הענינים הגשמיים: „ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל“.

יג. וזהו גם הקשר דשיעור חומש היומי עם „הושענא רבה“:

בשיעור חומש היומי מובא הענין ד„וישכון ישראל בטח בדד עין יעקב“, שזהו כללות הענין ד„ישראל ומלכא בלחודוהי“ (כנ"ל). וענין זה קשור (גם) עם „הושענא רבה“ - שהרי אומרים זאת ב„תיקון“ דליל הרש"ר (כנ"ל).

ונוסף לזה: בשיעור חומש היומי מודגשת המשכת ברכתיו של הקב"ה למטה - „ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל“ וענין זה קשור עם „הושענא רבה“ - כאמור לעיל (ס"ב) שבהוש"ר נפעל הענין ד„גמר חתימה טובה“ ו„פתקא טבא“ בנוגע להמשכת ברכתיו של הקב"ה.

זאת אומרת: כללות הענין דברכת כתיבה וחתימה טובה שמתחילים בנ"י לבקש מהקב"ה החל מחודש אלול, „חודש הרחמים“ [שבכל הימים שבו מאירים י"ג מדה"ר - „אל הוי' ויאר לנו“, כפי שמבאר אדמו"ר הזקן (לקר"ת ראה לב, ב) בנוגע לגודל העילוי דחודש אלול, למרות שנמצאים עדיין במעמד ומצב המתאים ל„שדה“], ועאכו"כ בעש"ת, ר"ה ויוהכ"פ - הנה כל ענינים אלו נמשכים ומתגלים באופן גלוי „ליום חגיגנו“ („בכסה ליום חגיגנו“), ועאכו"כ בסיום וחותם ד„יום חגיגנו“ - „הושענא רבה“ (כי שמע"צ הוא „רגל

בפ"ע", גם - בנוגע להמשכת הברכות כו').

והמשכת כל הברכות היא מתוך „שטורעס“, ביתר שאת וביתר עוז - מכיון שה„כלי“ לזה נעשה ע"י „שמחת בית השואבה“ דליל הוש"ר (שהיא באופן נעלה יותר מ„שמחת בית השואבה“ דשאר לילות חגה"ס), שהיא פורצת את כל הגדרים.

יד. ויה"ר אשר משמחה זו נבוא לפריצת גדרי ושיירי הגלות - „קץ שם לחושך“, ותיכף ומיד - אתחלתא דגאולה, וגאולה במילואה ובשלימותה, ביחד עם שלימות העם, שלימות הארץ, כולל - „כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך“, ושלימות התורה ומצוותי' - ע"י כללות העבודה בשמחה וטוב לבב.

ו„טועמי' חיים זכור“ - „מעין“ זה גם בסוף זמן הגלות, אבל העיקר הוא - לא רק באופן ד„טועמי'“, אלא כל הענינים במילואם ובשלימותם ובגילוי - בכיאת דוד מלכא משיחא, במהרה בימינו ממש.

„והקיצו ורננו שוכני עפר“, ומשה ואהרן עמהם, וכל ה„ארשפיזין“ עמהם, החל מה„ארשפיזין“ דהוש"ר - דוד-המלך ואדמו"ר מהורש"ב נ"ע.

וביחד עמהם הולכים כל היוצאים למלחמת בית דוד - שלמים בנשמתם ובגופם ובממונם - לביהמ"ק השלישי, „יראה . . את פני האדון ה' גו'“, וחוגגים שם את ה„הקפות“ דשמע"צ ושמח"ת, הקשורות עם גילוי ה„מקיפים“ דסוכות, שהם מתגלים בפנימיות - „כל האזרח בישראל ישבו בסוכות“, כלומר, שמה שעתידי להזריח מתגלה כבר בפועל ובהוה, ואז - הגילוי דלעתידי לבוא הוא באופן נעלה עוד יותר.

וכאמור לעיל - „טועמי' חיים זכור“ בימי הגלות האחרונים, החל מליל הוש"ר, ובאופן דהלוך ומוסיף ואור, עד אור היום - „היום אם בקולו תשמעו“, כמבואר בגמרא (סנהדרין צח, א) שמשיח צדקנו פסק את ה„דין“ ש„היום אתינא“ - „היום“ כפשוטו, מכיון ש„בקולו תשמעו“, ומתוך שמחה וטוב לבב.

כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לנגן „ופרצת“.

